

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos LVII. — Izdan in razposlan 31. dne marca 1917.

Vsebina: (Št. 134—137.) 134. Ukaz, s katerim se odlaga nova sestava spiska upravnikov. — 135. Ukaz o ocenitvi vknjiženih najemnih ali zakupnih pravic ob ceditvi nepremičnin. — 136. Razglas o ustanovitvi komisije za vojno in prehodno gospodarstvo. — 137. Ukaz, s katerim se ustanavlja generalni komisariat za vojno in prehodno gospodarstvo v trgovinskem ministrstvu.

134.

Ukaz pravosodnega ministra v porazumu z ministrom za notranje stvari, voditeljem poljedelskega ministrstva in ministrom za javna dela z dne 17. marca 1917. l.,

s katerim se odlaga nova sestava spiska upravnikov.

Spisek prisilnih upravnikov, ki ga naj sodišča v kratkem v letu 1917. na novo sestavijo po § 156 opravnega reda in ministrstvenem ukazu z dne 5. maja 1897. l. (drž. zak. št. 116), je zopet na novo sestaviti šele v letu 1918. Dotlej je porabljati nazadnje sestavljeni spisek upravnikov in, ako je treba, ga je popraviti in dopolniti po § 156 opravnega reda.

Clam-Martinic s. r. Trnka s. r.
Handel s. r. Schenk s. r.

135.

Ukaz pravosodnega ministra v porazumu z ministrom za notranje stvari, voditeljem poljedelskega ministrstva in ministrom za javna dela z dne 23. marca 1917. l.

o ocenitvi vknjiženih najemnih ali zakupnih pravic ob ceditvi nepremičnin.

Po § 1121 o. d. z. v besedilu tretje novele k obćemu državljskemu zakoniku je ravnati pri prisilni sodni otujitvi z zakupno ali najemno pravico, ako je vpisana v javne knjige, enako kakor s slušnostjo. Po § 148*) tretje delne novele pa se novi predpis ne uporablja na zakupne ali najemne pogodbe, ki so se vknjižile pred 1. dnem januarja 1917. l.

1. Temu primerno se preminja § 21 reda za ceditve nepremičnin (ukaz ministra za pravosodje, za notranje stvari in poljedelstvo z dne 25. julija 1897. l. [drž. zak. št. 175]) in prva dva odstavka § 21 se morata glasiti:

„Pri ceditvi nepremičnin je navesti, kako vrednost ima nepremičnina, če se vzdržé obre-

*) Popravljen; glej razglas z dne 22. aprila 1917. l. (drž. zak. št. 240).

menjajoče jo služnosti, preživitki in druga realna bremena, ter kako vrednost ima brez te obremenitve; razen tega je ceniti nepremičnino obremenjajoče služnosti, preživitke in druga realna bremena posebej in navesti njim ustrezajoče glavniške zneske v cenitvenem zapisniku (§ 144, odstavek 2, izv. r.). Določila sprednjih stavkov se uporabljajo na zakupne ali najemne pravice, ki so se vpisale na nepremičnini z vrstnim redom po 31. dnevu decembra 1916. l.

Pred 1. dnem januarja 1917. l. na nepremičnini vpisanih najemnih in zakupnih pravic ni vpoštevati ob ocenitvi nepremičnine same, pač pa je ceniti vrednost vpisane najemne ali zakupne pravice, da se najde odškodba, ki pristoji najemniku ali zakupniku zaradi predčasne odprave najemne ali zakupne pravice.*

2. Ta ukaz dobi moč z dnem razglasitve.

Clam-Martinic s. r. Trnka s. r.
Handel s. r. Schenk s. r.

136.

Razglas trgovinskega ministra z dne 30. marca 1917. l.

o ustanovitvi komisije za vojno in prehodno gospodarstvo.

Njegovo c. in kr. Apostolsko Veličanstvo je z Najvišjim sklepom z dne 24. marca 1917. l. blagovolilo najmilostljiveje odobriti ustanovitev komisije za vojno in prehodno gospodarstvo ter naslednji ustav za njo.

Urban s. r.

Ustav

komisije za vojno in prehodno gospodarstvo.

§ 1.

Da se doseže enotno nastopanje uprave v vseh vprašanjih, ki se tičejo uravnave gospodarskega delovanja v vojni in prevajanja v mirno gospodarstvo, se ustanavlja iz zastopnikov vseh udeleženih osrednjih oblastev sestavljena komisija za vojno in prehodno gospodarstvo.

Ta komisija se posvetuje in sklepa o vseh vprašanjih vojnega in prehodnega gospodarstva, ki

se tičejo hkratu delokroga več osrednjih oblastev in se po krajši poti ne morejo rešiti ali gledé katerih je treba, da se zaradi njihovega načelnega in občega pomena razpravlja o njih v komisiji.

§ 2.

V komisijo pošljejo tisti ministri, kojih področja se tičejo redna dela komisije v prvi vrsti, predstojnike tistih odsekov, ki se predvsem bavijo z nalogami vojnega in prehodnega gospodarstva, za stalne ude. Vojnemu ministru se pridružuje, da pošlje dva zastopnika.

Ako se razpravljajo stvari drugih ministrstev, je povabiti ta ministrstva, da pošljejo zastopnika, ki ima pri posvetovanju dotičnega predmeta vse pravice stalnega uda komisije.

Udje komisije imajo pravico imenovati namestnike, ako so zadržani, ali da jih zastopajo v odborih komisije (§§ 3 in 4).

V komisiji predseduje trgovinski minister. Za svoje namestnike v predsedstvu imenuje po enega zastopnika trgovinskega ministrstva, finančnega ministrstva in poljedelskega ministrstva in določi vrstni red, po katerem so poklicani za to zastopanje.

Po potrebi se morejo pritegniti na posvetovanja komisije s pritrditvijo vsakočasnega predsednika s posvetovalnim glasom tudi strokovni poročevalci, ki niso udje komisije, in strokovni sotrudniki generalnega komisarijata za vojno in prehodno gospodarstvo v trgovinskem ministru.

§ 3.

Za posvetovanje in sklepanje o vprašanjih, ki se ne tičejo vseh v § 2 imenovanih osrednjih oblastev, more postaviti predsednik s pritrditvijo komisije posebne odbore.

Pravtako more predsednik s pritrditvijo komisije postaviti podobore, da se prej posvetujejo o posameznih vprašanjih.

§ 4.

Za odločevanje o prošnjah za uvozna, izvozna in prevozna dovolila se ustanavlja stalen poseben odbor, ki se imenuje „Osrednje oblastvo za uvozna, izvozna in prevozna dovolila.“

V tem posebnem odboru predseduje zastopnik finančnega ministrstva v komisiji za vojno in

prehodno gospodarstvo, ki ga je za to postavil finančni minister.

Sestavo in opravljeni red tega posebnega odbora določi finančni minister v porazumu z udeleženi ministri.

S kraljevo ogrsko vlado in z vojno upravo se je sporazumeti po posebnih dogovorih in predpisih, obstoječih za to.

§ 5.

Dnevni red vsake seje komisije za vojno in prehodno gospodarstvo se mora naznaniti udom komisije praviloma 3 dni poprej, da se jim omogoči, da si izprosijo potrebna ukazila in pooblastila svojih ministrstev.

Predsednik pa ima pravico, v nujnih primerih spraviti v razpravo tudi predmete, ki niso na dnevnem redu.

Vsak ud komisije ima pravico, prigrasiti razpravne predmete pri predsedniku komisije za dnevni red ene prihodnjih sej.

§ 6.

Predsednik odreja seje komisije, določa dnevni red in vrstni red razpravnih predmetov, vodi razpravo, odvarja in sklepa pretresanje o posameznih razpravnih predmetih in odloči, ako nanese tako, tudi o vprašanju prelozbe nadaljnje razprave.

Po sklepu pretresanja se sklepa; pri tem ima vsak pravi ud komisije en glas.

Da se omogoči udom komisije, da si, ako je treba, pred sklepanjem izprosijo vnovična ukazila na podstavi posledka posvetovanja, se mora sklepanje o razpravnem predmetu, čim zahteva to en ud, preložiti na eno prihodnjih sej, ki pa se mora vršiti najdalje v 8 dneh.

§ 7.

Zapisniki komisije in njenih podoborov se pošiljajo vsem udom, katerim je prepuščeno, da poročajo svojim ministrom. Ministrskemu predsedniku predlaga zapisnike predsednik komisije.

Soglasno sklenjeni sklepi komisije so obvezno pravilo za nadaljnje naredbe uprave, dokler se ne izpremené ali ne razveljavijo z vnovičnim takim sklepom.

Ako se ne doseže soglasen sklep, ukrene trgovinski minister kakor predsednik komisije, da se stvar dalje razpravlja v ministrskem svetu ali v odboru ministrov in obvesti komisijo o posledku.

§ 8.

Pri važnih vprašanjih načelnega pomena more trgovinski minister kakor predsednik komisije odrediti, da se predložijo, preden se posvetuje o njih v komisiji, odboru udeleženih ministrov, ki ga skliče trgovinski minister, da načelno določi vodila za nadaljnje razpravljanje o njih.

Ta odbor ministrov je sklicati tudi na zahtevanje enega ministra, ki je udeležen na tem.

§ 9.

Pisarniška opravila komisije opravlja generalni komisariat za vojno in prehodno gospodarstvo v trgovinskem ministrstvu.

§ 10.

Komisija mora začeti poslovati 16. dne aprila 1917. l.

137.

Ukaz trgovinskega ministra v porazumu z udeleženi ministri z dne 30. marca 1917. l.,

s katerim se ustanavlja generalni komisariat za vojno in prehodno gospodarstvo v trgovinskem ministrstvu.

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se zaukazuje tako:

§ 1.

Izvrševanje vseh upravnih nalog, ki spadajo v področje trgovinskega ministrstva in kojih predmet je uravnavanje in pospeševanje gospodarskega delovanja v vojni in prevedba v mirovno gospodarstvo, se poverja posebnemu oddelku trgovinskega ministrstva, ki se imenuje „Generalni komisariat za vojno in prehodno gospodarstvo.“

§ 2.

Generalni komisarijat je pod vodstvom generalnega komisarja za vojno in prehodno gospodarstvo, kateremu se postavi za pomoč potrebno število namestnikov.

Generalni komisar ukrepa v svojem področju svoje odredbe po ukazilih trgovinskega ministra, ki se izdajajo obče ali od primera do primera.

Generalni komisarijat občuje neposrednje z vsemi državnimi in avtonomnimi oblastmi in uradi v oblikah, ki veljajo za trgovinsko ministrstvo samo.

§ 3.

Generalnemu komisarju se pridelé na njegov predlog strokovni sotrudniki, ki jih imenuje trgovinski minister.

Sotrudniki so podrejeni neposrednje generalnemu komisarju, ki ukrene vsa natančnejša določila o razdelitvi njihovih opravil in o poslovanju.

Generalni komisar ima pravico, po potrebi privzemati tudi druge izvedence, da izrekajo mnenja o posameznih vprašanjih ali jih obdelujejo, in sotrudnikom prideliti namestnike.

Sotrudniki in njihovi namestniki ter izvedenci imajo, ako stanujejo izven Dunaja, pravico zahtevati povračilo potnih stroškov. V koliko jim gre razen tega funkcijska pristojbina, določi trgovinski minister v porazumu s finančnim ministrom.

§ 4.

Vsa državna oblastva ter občine imajo dolžnost, sodelovati na delih generalnega komisarijata in na izvrševanju naredb, ki se ukrenejo na polju vojnega in prehodnega gospodarstva. To sodelovanje se more z ukazom natančneje uravnati.

Generalni komisar se poslužuje nadalje za izvrševanje svojih naredb trgovinskih in obrtnih zbornic ter vojnih ali gospodarskih zvez in odborov, ki so se ustanovili ali se še ustanové s posebnimi ukazi, končno družb, ki obstojé ali se ustanové za trgovsko izvrševanje nabavljanja in razdeljevanja sirovin.

Ako ni takih organizacij, se morejo naloge vojne ali gospodarske zveze poveriti začasno tudi drugim korporacijam. Nadalje more generalni komisar privzemati za izvrševanje svojih naredb tudi rudniške družbe, združbe konsumentov in druge gospodarske organizacije.

§ 5.

Za pridani svet generalnega komisarijata in za osrednji organ različnih vojnogospodarskih organizacij se ustanavlja „glavni odbor za vojno in prehodno gospodarstvo.“

V sejah glavnega odbora predseduje trgovinski minister, njega namestujé, generalni komisar za vojno in prehodno gospodarstvo ali eden njegovih namestnikov.

V ta glavni odbor pošlje vsaka vojna ali gospodarska zveza predsednika zveznega vodstva in enega uda zveze, ki ga pokliče trgovinski minister. Pokliče ga na podstavi predloga, ki ga poda odbor zveze — kjer ni takega odbora, zvezni zbor —; v tem predlogu je z imenom navesti tri ude, ne da bi se postavil vrstni red.

Zastopanje ostalih za namene vojnega in prehodnega gospodarstva ustanovljenih korporacij ali korporacij, katerim so poverjene take naloge, uravna trgovinski minister ustrezno vsakočasnemu stanju.

Trgovinskemu ministru je razen tega pridržano, da imenuje v glavni odbor 20 udov, ki ne pripadajo nobeni taki korporaciji.

Za zastopnike vlade so navzoči v sejah glavnega odbora za to določeni funkcionarji generalnega komisarijata. Trgovinskemu ministru je pridržano, da povabi udeležena osrednja oblastva, naj pošljejo zastopnike, ako terjajo to predmeti, o katerih se razpravlja.

Udje glavnega odbora izvršujejo svoje posle kot častno službo. V koliko gre udom glavnega odbora povračilo potnih stroškov, določi trgovinski minister v porazumu s finančnim ministrom.

§ 6.

Naloga glavnega odbora je zlasti:

- a) podajati mnenja in predloge v vprašanjih vojnega in prehodnega gospodarstva;
- b) izvrševati gospodarske naloge, kolikor mu jih je izročil generalni komisarijat.

Glavni odbor naj se zasljuje — ne gledé na stvari posebne nujnosti — v vseh primerih, v katerih gre za načelna vprašanja vojnega in prehodnega gospodarstva ali za porazdelitev možnosti dobivanja na različne pridobitne stroke.

§ 7.

Za zalaganje stroškov, ki nastanejo s poslovanjem glavnega odbora, se morejo pritegniti vojnogospodarske organizacije, da prispevajo. Kako in koliko prispevajo, določi trgovinski minister v porazumu s finančnim ministrom.

§ 8.

Pojasnila in podatke o gospodarskih vprašanjih, ki jih terja generalni komisarijat, je dajati v stavljenem roku natančno in po resnici. Primerno izkazanim osebam, ki imajo naročilo generalnega komisarijata, je dovoljevati na zahtevanje vpogled v poslovna pisma in poslovne knjige, ter dovoliti ogled obratov in skladiških prostorov, da poizvedó, kar jim je naročeno.

§ 9.

Strokovni sotrudniki generalnega komisarijata in njih namestniki, za obdelovanje posameznih vprašanj privzeti izvedenci in vse ostale generalnemu komisarijatu podrejene osebe ali osebe, ki imajo njegovo naročilo, ter udje glavnega odbora so dolžni molčati o uredbah in opravičnih raz-

merah, za katere zvedó v teku svojega delovanja.

Kolikor te osebe niso državni uradniki, jih je z obljubo zavezati na to ter na izpolnjevanje njihovih uradnih dolžnosti v obče.

Nadalje so te osebe dolžne, izročiti generalnemu komisarju, ko je končano njihovo delovanje, vse zapiske in prepise, ki se nanašajo na njihovo delovanje.

§ 10.

Ravnanje zoper predpise in dolžnosti, navedene v §§ 8 in 9, ter vsako sodelovanje pri takem nasprotovanju kaznuje — kolikor ne spada pod strožjo kazen ali pri državnih uradnikih pod disciplinarno kazen — politično oblastvo z zaporom do šest mesecev ali z denarnimi kaznimi do 5000 kron.

§ 11.

Ta ukaz dobi moč 16. dne aprila 1917. l.

Spitzmüller s. r.

Schenk s. r.

Urban s. r.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru,

izhaja v založbi c. kr. dvorne in državne tiskarne na Dunaju, I. okraj, Seilerstätte št. 24, tudi v letu 1917. v nemškem, češkem, italijanskem, hrvaškem, poljskem, rumunskem, maloruskem in slovenskem jeziku.

Naročnina za celi letnik 1917 državnega zakonika v vsaki teh osmih izdaj znaša za en izvod — bodisi, da se hodi ponj ali da se ta izvod pošilja poštne prosto — 8 K.

Naročevati je treba v založbi c. kr. dvorne in državne tiskarne na Dunaju, I. okraj, Seilerstätte št. 24, kjer se dobivajo tudi posamezni letniki in posamezni kosi državnega zakonika.

Ker se državni zakonik naročnikom oddaja, oziroma pošilja le, če se je plačala prej letna naročnina zanj, je ob enem z naročbo plačati tudi zanjo pripadajoči znesek; da se more hitro in brez pritožb vročevati po c. kr. pošti, je poleg natančnega naslova stanovanja povedati tudi dotični poštni dostavni okraj.

Posamezni letniki nemške izdaje se dobivajo:

Letnik 1849. za .	4 K 20 h	Letnik 1866. za .	4 K 40 h	Letnik 1883. za .	5 K — h	Letnik 1900. za .	7 K — h
1850. " .	10 " 50	1867. " .	4 " —	1884. " .	5 " —	1901. " .	6 " —
1851. " .	2 " 60	1868. " .	4 " —	1885. " .	3 " 60	1902. " .	7 " 50
1852. " .	5 " 20	1869. " .	6 " —	1886. " .	4 " 60	1903. " .	9 " —
1853. " .	6 " 30	1870. " .	2 " 80	1887. " .	5 " —	1904. " .	5 " —
1854. " .	8 " 40	1871. " .	4 " —	1888. " .	8 " 40	1905. " .	6 " —
1855. " .	4 " 70	1872. " .	6 " 40	1889. " .	6 " —	1906. " .	12 " —
1856. " .	4 " 90	1873. " .	6 " 60	1890. " .	5 " 40	1907. " .	13 " —
1857. " .	5 " 70	1874. " .	4 " 60	1891. " .	6 " —	1908. " .	9 " —
1858. " .	4 " 80	1875. " .	4 " —	1892. " .	10 " —	1909. " .	8 " 50
1859. " .	4 " —	1876. " .	3 " —	1893. " .	6 " —	1910. " .	8 " 40
1860. " .	3 " 40	1877. " .	2 " —	1894. " .	6 " —	1911. " .	7 " —
1861. " .	3 " —	1878. " .	4 " 60	1895. " .	7 " —	1912. " .	12 " 50
1862. " .	2 " 80	1879. " .	4 " 60	1896. " .	7 " —	1913. " .	9 " 50
1863. " .	2 " 80	1880. " .	4 " 40	1897. " .	15 " —	1914. " .	15 " —
1864. " .	2 " 80	1881. " .	4 " 40	1898. " .	6 " —	1915. " .	11 " 70
1865. " .	4 " —	1882. " .	6 " —	1899. " .	10 " —	1916. " .	12 " 70

Posamezni letniki v drugih sedmerih jezikih počenši z l. 1870. se dobivajo po istih cenah kakor nemška izdaja.

Ako se naroči vsaj 10, toda poljubnih celotnih letnikov državnega zakonika na enkrat, se dovoli 20% popusta, ako se naroči vsaj 25, toda poljubnih celotnih letnikov državnega zakonika na enkrat, 25% popusta, in ako se naroči vsaj 35, toda poljubnih celotnih letnikov državnega zakonika na enkrat, 30% popusta.

NE. Tisti kosi državnega zakonika nemške izdaje, ki naročniku sploh niso došli ali pa so mu došli nedostatni, naj se reklamirajo najdalje v štirih tednih potem, ko so izšli, kosi nenemških izdaj pa najdalje v šestih tednih po izdaji kazal in naslovnega lista k posameznim izdajam naravnost v c. kr. dvorni in državni tiskarni na Dunaju, III. okraj, Rennweg št. 16.

Kadar poteče ta rok, se bodo kosi državnega zakonika izročevali brez izjeme le proti plačilu prodajne cene ($\frac{1}{4}$ pole = 2 strani po 2 h).

Ker so v nemški izdaji vsi letniki od l. 1849. naprej in v izdajah ostalih sedmerih jezikov vsi letniki od leta 1870. naprej popolnoma popolnjeni, se dobiva ne samo vsak posamezni letnik za zgoraj omenjeno prodajno ceno, ampak tudi vsak posamezni kos vseh teh letnikov za prodajno ceno ($\frac{1}{4}$ pole = 2 strani po 2 h) iz zaloge c. kr. dvorne in državne tiskarne na Dunaju, I. okraj, Seilerstätte št. 24; s tem je vsakemu moči dopolniti nedostatne (pomankljive) letnike ter si liste urediti po tvarinah.